

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทางในการพัฒนาทักษะด้านการฟัง
พูด และความคงทนในการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
Development of English Activity Package Base on Total Physical Response
Approach for Improving Listening and Speaking Skills and English
Vocabulary Retention for Primary V Students

พลภูมิ เชื้อสง่า^{1*}, กฤตกาฬ ชาร์ลีย์ ทปภูผา² และ กฤษณี สงสวัสดิ์³

Phalabhum Chuesa-nga^{1*}, Krittagan Charlie Dhoppupa² and Kritsanee Songsawat³

¹ นักศึกษาปริญญาโท, สาขาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

¹ M.Ed.(Curriculum and Instruction), Graduate Student, Faculty of Education, Suratthani Rajabhat University

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร. สาขาหลักสูตรและการสอน, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

² Ph.D. (Curriculum and Instruction), Assistant Professor, Department of Education, Faculty of Education, Suratthani Rajabhat University.

³ ดร. สาขาหลักสูตรและการสอน, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

³ Dr, (Curriculum and Instruction), Faculty of Curriculum and Instruction, Suratthani Rajabhat University

* Corresponding author, E-mail: phalabhum9@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทางในการพัฒนาทักษะด้านการฟัง พูดและความคงทน ในการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เปรียบเทียบความสามารถด้านการฟัง พูดและการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอน โดยใช้ชุดกิจกรรมแบบตอบสนองด้วยท่าทาง เปรียบเทียบความสามารถด้านการฟัง พูดและความคงทนในการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมแบบตอบสนองด้วยท่าทางกับนักเรียนที่รับการสอนแบบปกติ และศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยใช้ชุดกิจกรรมแบบตอบสนองด้วยท่าทาง กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มทดลองจำนวน 40 คน และกลุ่มควบคุม 40 คน ที่ศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ของโรงเรียนสังกัดของวิทยา จังหวัดกระบี่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทางในการพัฒนาทักษะด้านการฟัง พูดและความคงทนในการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ แบบทดสอบวัดความสามารถในการฟัง พูด และความคงทนในการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีค่าความยากระหว่าง 0.25 – 0.75 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80 และแบบสอบถามเจตคติที่มีต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิควิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทางในการพัฒนาทักษะด้านการฟัง พูดและความคงทนในการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ 82.06/80.31 ความสามารถในการฟัง พูด และความคงทนในการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิควิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางในการจดจำคำศัพท์

ภาษาอังกฤษ สูงกว่านักเรียนที่รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเจตคติ
ของนักเรียนกลุ่มทดลองโดยใช้เทคนิควิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษ ความคงทนในการจดจำ
คำศัพท์ภาษาอังกฤษ

Abstract

The purposes of this research were to develop the English activity package base on total physical response (TPR) approach for improving listening and speaking skills and the retention of English vocabulary of primary V students according to the criteria 80/80; to compare the students' English speaking and listening ability and the retention of English vocabulary before and after using English activity package base on TPR, to compare the students' English speaking and listening ability and the retention of English vocabulary after using English activity package base on TPR and traditional approach; and to study the attitude of students towards English learning by using English activity package base on TPR. The samples consisted of 40 primary V students in experimental group and 40 students in control group from Sungtongvittaya school, Krabi during the second semester of 2019 academic year. The research instruments included English activity set base on TPR approach for improving listening and speaking skills and the retention of English vocabulary, an English speaking and listening ability and the retention of English vocabulary's test with the difficulty between 0.25 – 0.75 and reliability at 0.80, a set of questionnaire for students' attitude towards English learning by using TPR approach. Data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, and t-test independent. The research indicated among others that the English activity set base on TPR approach for improving listening and speaking skills and the retention of English vocabulary of primary V students met the criteria at 82.06/80.31; The abilities in English speaking and listening and the retention of English vocabulary after using English activity set base on TPR approach was higher than those of the traditional approach significantly at the .05 level; and the students' attitude towards English learning by using TPR was at the very high level.

Keywords: Development of English Activity Package, English Listening and Speaking skills, Retention of English vocabulary

บทนำ

การเสริมสร้างสมรรถนะและความสามารถในการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษของคนไทย จัดเป็นความจำเป็นเร่งด่วนของประเทศไทย เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ และการประกอบอาชีพ โดยมุ่งหวังให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาต่างประเทศ

และสามารถใช้ภาษาต่างประเทศ เพื่อเป็นเครื่องมือในการต่อยอดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

พื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาต่างประเทศ คือ การเรียนรู้คำศัพท์ เพราะคำศัพท์เปรียบเสมือนกุญแจหรือใบเบิกทางสู่ความเข้าใจ เพื่อสามารถรวบรวมคำศัพท์หลาย ๆ คำเข้าด้วยกันจนสามารถสร้างเป็นรูปประโยค (Lightbown & Spada, 2013) การพัฒนาความรู้ด้านคำศัพท์สำหรับผู้เรียนระดับเริ่มต้นควรใช้คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรม เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจคำศัพท์ได้ง่ายและรวดเร็ว และเนื่องจากการเรียนรู้ทางภาษาให้ความสำคัญกับการฟังมากที่สุด ควบคู่กับการพูดภาษาอังกฤษ (Krashen & Terrell, 1983) การเรียนรู้ตามทฤษฎีทางจิตวิทยาของธรรมชาติของความสามารถในการรับรู้ทางภาษาของมนุษย์ที่เน้นความเข้าใจในการฟังอย่างมีความหมาย จึงทำให้วิธีสอนภาษาอังกฤษแบบตอบสนองด้วยท่าทาง (Total Physical Response) หรือ TPR ซึ่งเป็นการสอนที่ครูผู้สอนสื่อสารพร้อมกับแสดงท่าทางประกอบหรือปฏิบัติตามคำศัพท์และประโยคคำสั่งนั้นๆ ในขณะที่เดียวกันผู้เรียนจะปฏิบัติตามครูผู้สอนจนสามารถปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องอาศัยต้นแบบจากคุณครูผู้สอน รวมทั้งผู้เรียนสามารถออกคำสั่งให้ผู้อื่นฟังและปฏิบัติตามตนเองได้ (Asher, 1979) จึงทำให้ผู้เรียนสามารถจดจำคำศัพท์ได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้การเรียนภาษาอังกฤษจำเป็นต้องมีเครื่องมือสำหรับทบทวนหรือสรุปความรู้ที่ช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และเกิดความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์และประโยคนั้นๆ ได้ในระยะยาว อีกทั้งครูผู้สอนได้มีการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและตอบสนองด้วยตนเองอย่างเต็มศักยภาพ พร้อมทั้งนำไปทบทวนและประยุกต์ใช้ได้โดยไม่จำกัดสถานที่และเวลา ก็จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกที่เป็นอิสระและสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ, 2533)

ดังนั้น เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ พร้อมทั้งพัฒนาทักษะการฟัง พูด อันจะนำไปสู่ความคงทนในการจดจำภาษาอังกฤษในทิศทางที่ดีกว่าเดิม ผู้วิจัยจึงได้สร้างชุดกิจกรรมพร้อมทั้งศึกษารูปแบบต่างๆ ในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ ซึ่งได้ทำการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง (TPR) พร้อมนำมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้สื่อสารในการฟัง พูดในชีวิตประจำวันได้อย่างมั่นใจ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทางในการพัฒนาทักษะด้านการฟัง พูดและความคงทนในการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟัง พูดและการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมแบบตอบสนองด้วยท่าทาง
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟัง พูดและความคงทนในการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมแบบตอบสนองด้วยท่าทางกับนักเรียนที่รับการสอนแบบปกติ
4. เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทางในการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

การทบทวนวรรณกรรม

วิธีการสอนแบบการตอบสนองด้วยท่าทาง (TPR) เป็นการใช้กริยาท่าทางประกอบการปฏิบัติตามคำสั่งซึ่งจะทำให้ผู้เรียนจดจำได้ดีขึ้น โดยให้ความสำคัญต่อทักษะการฟังมาเป็นอันดับแรกก่อนทักษะอื่น ๆ และใช้ประโยคคำสั่งและการเรียนรู้จากการปฏิบัติ ทั้งยังเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการช่วยให้ผู้เรียนภาษาขั้นต้นได้เกิดความรู้ความเข้าใจและมุ่งไปสู่ทักษะอื่นๆ (Asher, 1979) วิธีการสอนแบบการตอบสนองด้วยท่าทางสามารถจัดประเภทของการสอนได้ 4 ประเภท คือ Total Physical Response – Body (TPR – B) คือ การสอนโดยใช้คำสั่งที่มีคำศัพท์เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของร่างกาย (body movement) เป็นการสอนที่ใช้ท่าทางประกอบเพียงอย่างเดียว เริ่มจากการฟังต่อมาแสดงความเข้าใจในประโยคที่ได้ยินด้วยการแสดงท่าทาง ซึ่งเป็นการช่วยให้สมองรับรู้ภาษาดีขึ้น โดยใช้ประโยคคำสั่งที่เริ่มจากคำสั่งสั้น ๆ เข้าใจได้ง่าย เช่น sit down, Point to the door, Walk to the door and open it. เป็นต้น การแสดงท่าทางจะปฏิบัติซ้ำ ๆ 2-3 ครั้ง หรือจนกว่าผู้เรียนเริ่มเข้าใจและสามารถปฏิบัติด้วยตนเองได้โดยไม่ต้องมีครูผู้สอนเป็นแบบอย่าง Total Physical Response – Objects (TPR – O) คือ การสอนภาษาโดยใช้คำสั่งที่มีคำศัพท์ที่เป็นสิ่งของใกล้ตัวหรือครูผู้สอนนำผู้เรียนออกนอกห้องเรียน พร้อมกับแสดงท่าทางประกอบวิธีนี้สามารถเพิ่มคำศัพท์ได้มากกว่าเดิมและยังได้ประโยคที่ยาวและซับซ้อนมากขึ้น ซึ่งการทำ TPR – O ควรเริ่มจากประโยคง่าย ๆ โดยเริ่มจากการแนะนำสิ่งของก่อน เช่น This is a pen. จากนั้นเริ่มสอดแทรกหลักไวยากรณ์ได้ เช่น There are two pens. ต่อมาก็เป็นประโยคคำสั่งเพื่อย้ำให้ผู้เรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น อาทิ Thani, give me two pens. อาจจะให้ทุกคนทำพร้อมๆ กันหรือแบ่งเป็นกลุ่มย่อยแล้วปฏิบัติตามคำสั่งของครูผู้สอน Total Physical Response – Picture (TPR – P) คือ การสอนที่เกี่ยวกับการออกคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับรูปภาพ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ซับซ้อนมีความน่าตื่นเต้นมากขึ้น ครูผู้สอนสามารถเลือกภาพที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาและเหมาะสมกับผู้เรียน โดยใช้รูปภาพประกอบเพื่อให้เข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น ซึ่งอาจจะเป็น ภาพวาด ภาพถ่าย จากโปสเตอร์ นิตยสาร ภาพลายเส้นที่ครูหรือผู้เรียนผลิตเอง โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนรู้จักกลุ่มคำที่อยู่ในภาพ ดังนั้นควรเป็นภาพตัดปะ จะได้เคลื่อนย้ายตำแหน่งองค์ประกอบต่างๆ ในภาพได้ Total Physical Response - Story telling (TPR – S) คือ การสอนภาษาโดยการเล่าเรื่อง ครูผู้สอนนำเสนอคำศัพท์และความหมาย ที่เป็นรูปธรรมชัดเจนและผู้เรียนคุ้นเคยแล้ว มาใช้ประกอบในการเล่านิทานหรือเนื้อเรื่องให้ผู้เรียนมีความคุ้นเคยกับชีวิตประจำวันของตนเองแบบง่าย ๆ โดยใช้ท่าทาง สื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ มาใช้ประกอบในการเล่าเรื่อง ครูผู้สอนสามารถกำหนดเป็นสถานการณ์จำลองหรือบทบาทสมมติเป็นภาระงานให้ผู้เรียนปฏิบัติและฝึกฝน จากนั้นจึงเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ออกมานำเสนอ เพื่อแสดงว่าผู้เรียนมีความเข้าใจมากขึ้นเพียงใด Asher ได้เสนอขั้นตอนวิธีการสอนแบบการตอบสนองด้วยท่าทางสี่ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นนำ และทบทวนบทเรียน โดยครูผู้สอนพูดภาษาอังกฤษเป็นประโยคคำสั่งพร้อมทั้งแสดงท่าทางประกอบ ซึ่งใช้คำสั่ง 2-3 ครั้ง นักเรียนร่วมกันฟังแล้วทำท่าทางประกอบพร้อมกับครู โดยนักเรียนไม่ต้องพูด ขั้นที่ 2 ขั้นการปฏิบัติ ครูทำการสังเกตนักเรียนเมื่อเห็นว่านักเรียนมีความเข้าใจในคำสั่งแล้วครูก็จะสั่งให้นักเรียนแสดงออกมาด้วยท่าทางตามคำสั่งนั้นๆ โดยไม่ต้องดูแบบอย่างจากครูผู้สอนอาจจะปฏิบัติทีละคนหรือเป็นกระบวนการกลุ่ม ขั้นที่ 3 ขั้นประเมินการปฏิบัติหรือทดสอบและให้ข้อมูลป้อนกลับ ซึ่งครูสังเกตการแสดงออกโดยการตอบสนองด้วยท่าทางของนักเรียน และให้ข้อมูลป้อนกลับโดยการพูดหรือชมเชยกับนักเรียน พร้อมทั้งให้คำแนะนำ ดังนั้นในขั้นนี้ครูจะใช้ตลอดการจัดการจัดกิจกรรมของนักเรียน และขั้นที่ 4 ขั้นกิจกรรมหรือประเมินผลโดยใช้กิจกรรมเสริม โดยการให้นักเรียนฝึกพูดออกเสียงคำศัพท์ บอกความหมาย

ทำแบบฝึกหัดที่แสดงออกด้วยท่าทางในการปฏิบัติตามคำสั่งด้วยท่าทางพร้อมตอบสนองด้วยท่าทาง ประกอบเพลง เล่นเกม และแสดงบทบาทสมมติ

ชุดกิจกรรม (instructional package) เป็นนวัตกรรมอย่างหนึ่งที่ครูผู้สอนนำมาใช้สำหรับการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า ชุดกิจกรรมฝึกทักษะเป็นสื่อที่สร้างขึ้นเพื่อช่วยให้ครูผู้สอนได้จัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งภายในชุดกิจกรรมฝึกทักษะประกอบด้วยเอกสารหรือบางชุดเป็นโปรแกรม ประกอบไปด้วย บัตรคำสั่งที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถศึกษาเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (Brow and Harcleroad, 1986) ชุดกิจกรรมสามารถจำแนกตามลักษณะ ดังนี้ ชุดกิจกรรมสำหรับครู ชุดกิจกรรมแบบกิจกรรมกลุ่ม และชุดกิจกรรมแบบรายบุคคล ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2551) ได้แก่ 1) คู่มือการใช้ชุดกิจกรรม 2) บัตรคำสั่งหรือบัตรงาน 3) เนื้อหาสาระและสื่อการเรียนประเภทต่างๆ เช่น ประเภทเอกสารสิ่งพิมพ์ และประเภทโสตทัศนูปกรณ์ 4) แบบประเมินผล ในแต่ละชุดกิจกรรมมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้ 1) กำหนดเรื่องเพื่อทำชุดกิจกรรม 2) กำหนดหมวดหมู่ของเนื้อหาและประสบการณ์ 3) จัดเป็นหน่วยการสอน 4) กำหนดหัวเรื่อง 5) กำหนดความคิดรวบยอดหรือหลักการที่ต้องกำหนดให้ชัดเจน 6) กำหนดจุดประสงค์การสอน 7) กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ 8) กำหนดแบบประเมินผล 9) เลือกและผลิตสื่อการสอน 10) สร้างข้อทดสอบก่อนและหลังเรียนพร้อมทั้งเฉลย 11) หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการทดสอบประสิทธิภาพก่อนที่จะนำไปใช้ โดยดำเนินการตามกระบวนการ 2 ขั้นตอน คือการทดลองใช้เบื้องต้น (Try out) และการทดลองใช้จริง (Trial Run) โดยวิธีการทดสอบประสิทธิภาพ การใช้สูตร E_1/E_2 การทดสอบประสิทธิภาพของกระบวนการ (Process- E_1) และทดสอบประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (Product- E_2) ในขั้นทดลองใช้เบื้องต้น แบบเดี่ยว (1:1) แบบกลุ่ม (1:10) และแบบสนาม (1:100) และการนำสื่อหรือชุดการสอนที่ทดสอบผ่านเกณฑ์ความก้าวหน้าทางการเรียน เกณฑ์ประสิทธิภาพ E_1/E_2 ตามเกณฑ์ 90/90, 85/85 สำหรับวิทยพิสัยหรือพุทธิพิสัย, 80/80 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2556)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสังกัดของวิทยา อำเภอนือคลอง จังหวัดกระบี่ จำนวน 5 ห้อง รวม 209 คน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียน จำนวน 80 คน ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 40 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 40 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทางในการพัฒนาทักษะด้านการฟัง พูดและความคงทนในการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 4 เรื่อง 20 ชั่วโมง 2) แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สำหรับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำนวนกลุ่มละ 20 ชั่วโมง 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการฟัง พูดและความคงทนในการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน

40 ข้อ และหาคุณภาพค่าความสอดคล้องของข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ได้ค่า IOC เป็น 0.98 ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบที่ ระหว่าง 0.25 – 0.75 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80 4) แบบสอบถาม เจตคติที่มีต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทางในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะด้านการฟัง พูดและความคงทนในการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบก่อนและหลังเรียน (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ของคะแนนทดสอบก่อนและหลังเรียน ค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (Validity) ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบ (Discrimination) ของข้อสอบรายข้อ ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR – 20 เปรียบเทียบ ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ระหว่างคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบหลังเรียนกับคะแนนเฉลี่ย ก่อนเรียนของกลุ่มทดลอง โดยใช้ dependent t-test และ เปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสาร ภาษาอังกฤษ ระหว่างคะแนนผลการทดสอบหลังเรียนของกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติกับกลุ่ม ทดลอง โดยใช้ 2 groups Independent t-test

ผลการวิจัย

ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง ในการพัฒนาทักษะการฟัง พูด และความคงทนในการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยหาประสิทธิภาพ จากคะแนนร้อยละของการทำกิจกรรมระหว่างเรียนรู้ และค่าคะแนนร้อยละของแบบทดสอบหลังการ เรียนรู้ ของกลุ่มทดลอง จำนวน 40 คน พบว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ TPR ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีค่าระดับ คะแนนร้อยละของคะแนนแบบฝึกหัดระหว่างเรียน เท่ากับ 82.06 (E1) และระดับคะแนนร้อยละของ แบบทดสอบหลังเรียน เท่ากับ 80.31 (E2)

ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟัง พูดและการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมแบบตอบสนองด้วยท่าทาง พบว่า มีคะแนนเฉลี่ย หลังเรียนเท่ากับ 32.13 และคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 22.88 แสดงว่านักเรียนมีความสามารถด้าน การฟัง พูดและการจดจำคำศัพท์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วย ท่าทาง

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน นักเรียน	S.D.	คะแนนเฉลี่ย	t-test	Sig.
หลังเรียน	40	7.98	32.13	22.01	.000*
ก่อนเรียน	40	6.36	22.88		

ผลการเปรียบเทียบ ความสามารถด้านการฟัง พูดและความคงทนในการจดจำคำศัพท์ ภาษาอังกฤษหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยชุดกิจกรรมแบบตอบสนองด้วยท่าทาง กับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ พบว่า ความสามารถด้านการฟัง พูดและการจดจำคำศัพท์

ภาษาอังกฤษหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมแบบตอบสนองด้วยท่าทาง มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 32.13 ส่วนนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนแบบปกติ มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 27.30 ผลคะแนนมีความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยวางไว้ รายละเอียดแสดงในตารางที่ 2

ด้านความคงทนใจการจดจำคำศัพท์ พบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 32.13 และคะแนนเฉลี่ยความคงทนเมื่อผ่านไป 14 วัน เท่ากับ 30.40 คะแนนเฉลี่ยทั้งสองครั้งไม่พบความแตกต่างกัน มีค่าคะแนนความคงทนลดลง 1.73 และความคงทนในการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของกลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนแบบปกติ มีค่าคะแนนความคงทนลดลง 3.55 ซึ่งพบว่าความคงทนที่ลดลงแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 2 คะแนนความสามารถด้านการฟัง พูดและการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทางกับนักเรียนที่รับการสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t.	Sig.
กลุ่มทดลอง	40	32.13	6.36	2.931	.004*
กลุ่มควบคุม	40	27.30	8.25		

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความคงทนในการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง กับนักเรียนที่รับการสอนแบบปกติ เมื่อเวลาผ่านไป 14 วัน

ระยะเวลา	N	กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม			t	Sig.
		$\bar{X}$	S.D.	ความคงทนที่ลดลง	$\bar{X}$	S.D.	ความคงทนที่ลดลง		
Post test	40	32.13	6.36	-	27.30	8.25	-	4.91	.000*
Retention	40	30.40	5.78	1.73	23.75	6.13	3.55		

ผลการศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ใช้เทคนิควิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางในการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยภาพรวมพบว่านักเรียนมีเจตคติอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาเจตคติของผู้เรียนในแต่ละด้าน พบว่าเจตคติด้านความรู้สึกอยู่ในระดับดีอย่างมาก ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.42) เจตคติด้านความรู้ของผู้เรียนอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.68) เจตคติด้านพฤติกรรมของผู้เรียนอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.61)

สรุปและอภิปรายผล

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง ในการพัฒนาทักษะการฟัง พูดและความคงทนในการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ E1/E2

เท่ากับ 82.06/80.31 อาจเนื่องมาจากปัจจัยต่างๆ ดังนี้ 1) ด้านขั้นตอนการสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรม ผู้วิจัยได้ทำการพิจารณาผลที่ได้จากขั้นตอนการวิเคราะห์ผู้เรียนเพื่อนำข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการการพัฒนาทักษะทางภาษา รวมทั้งความสามารถด้านการเรียนรู้และความสนใจของกลุ่มเป้าหมายมาใช้ในการออกแบบเลือกเนื้อหา และรูปแบบที่เหมาะสมแก่กลุ่มเป้าหมายให้มากที่สุด ซึ่งผู้เรียนในกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการในการพัฒนาด้านการฟังและพูดภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตรสถานศึกษา และเป็นเนื้อหาที่สอดคล้องกับบริบทใกล้ตัว ที่ผู้เรียนมีโอกาส ใช้คำและประโยคที่อยู่ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ค่อนข้างบ่อย 2) ด้านการจัดเนื้อหาของชุดกิจกรรม มีการจัดลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก จัดหมวดหมู่คำศัพท์ที่เป็นเรื่องใกล้ตัวและเป็นคำศัพท์ที่สามารถปฏิบัติด้วยการแสดงท่าทางที่ชัดเจนไว้ก่อน แล้วค่อยขยายเรื่องที่เกี่ยวข้องออกไป โดยเริ่มจากเรื่อง Season of joy, Sickness and Healthy, Shopping is fun และเรื่อง Signs ตามลำดับ ทำให้ผู้เรียนคุ้นเคยและจดจำคำศัพท์ได้อย่างรวดเร็ว 3) ด้านระบบการเรียนรู้ทางภาษา ผู้วิจัยยึดหลักการเรียนรู้ทางภาษาแบบวิถีทางธรรมชาติ คือการจัดกิจกรรมการฟังซ้ำหลายๆครั้งเพื่อเพิ่มประสบการณ์ทางภาษาให้ผู้ฟังก่อนตามแนวคิดของ Asher (1979) 4) ด้านลักษณะเด่นและลักษณะเฉพาะของชุดกิจกรรม ผู้วิจัยได้พยายามออกแบบกิจกรรมทั้งกิจกรรมที่ทำแบบเดี่ยว แบบคู่ และแบบเป็นกลุ่ม ผสมผสานกัน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น ทำให้ผู้เรียนไม่เกิดความเบื่อหน่าย สนใจในการเรียนตลอดเวลา ตามที่ กรมวิชาการ (2546) ได้เสนอแนะซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ซีริน ชุมวรฐายี (2557) และในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้นำเทคนิคการสอนแบบ TPR ทั้ง 4 รูปแบบซึ่งประกอบด้วย TPR-B, TPR-O, TPR-P และ TPR-S มาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ใช้คำศัพท์ ออกเสียงในสถานการณ์ที่แตกต่างกันแบบ ซ้ำๆ นำผลการประเมินที่ได้มาปรับปรุงขยายผล 5) ด้านการสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ ผู้วิจัยจัดทำชุดกิจกรรมโดยคำนึงถึงความแตกต่างทางความสนใจของผู้เรียน สร้างความเป็นกันเองกับผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีความรู้สึกอิสระในการเสนอความคิดเห็น ได้อยู่ร่วมกับกลุ่มเพื่อนที่มีลักษณะและความสนใจที่ใกล้เคียงกันกลุ่มเพื่อที่สนิทกัน เด็กเก่งสามารถช่วยเหลือเด็กที่เรียนอ่อนทำให้พัฒนาทักษะและการจดจำคำศัพท์ขึ้นมาได้ ใส่ความมั่นใจให้แก่ผู้เรียนด้วยการพูดและแสดงท่าทางให้ดู พร้อมกับบอกเสียงซ้ำๆ อีกทั้งชุดกิจกรรมส่วนใหญ่มีภาพประกอบที่ชัดเจน สวยงามและสอดคล้องกับเนื้อหา พร้อมทั้งสะท้อนผลของผู้เรียนและสรุปความคิดรวบยอดรายชั่วโมงร่วมกับผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลต่อประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ความสามารถด้านการฟัง พูดและการจดจำคำศัพท์ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง มีค่าเฉลี่ยหลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน สามารถสรุปได้ว่า วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางให้ความสำคัญกับการฟังเป็นอันดับแรก ผู้เรียนได้ฟังคำสั่งจากครูซ้ำกันหลายๆครั้งแล้วปฏิบัติตาม อีกทั้งชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น มีรูปภาพและข้อความมาประกอบระหว่างจัดกิจกรรมการฟังและพูดทำให้ผู้เรียนได้ประสานการฟังกับการเคลื่อนไหวร่างกาย และเปล่งเสียงคำศัพท์ในการตอบรับคำสั่งจากครูผู้สอน ทำให้ผู้เรียนจดจำคำศัพท์ได้ดี สามารถแยกแยะจับได้ว่าเสียงต่าง ๆ มีความแตกต่างกันอย่างไร ผู้เรียนมีโอกาสสนทนาและเล่าเรื่องผ่านกิจกรรมที่เปิดโอกาสในการบูรณาการความรู้ทั้งฟังและพูดมากขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนพัฒนาการฟังประโยคหรือเรื่องราวได้เข้าใจมากขึ้น เพราะผู้ฟังสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสารที่ได้รับอย่างมีความหมายและผู้ฟังสามารถคาดเดาว่าจะได้ยินต่อไป สอดคล้องกับการศึกษาของ Rivers (1980) ที่พบว่า ผู้เรียนที่เรียนรู้อย่างสนุกสนาน ได้พูดและแสดงท่าทางทำให้เกิดความเข้าใจ ทำให้มีความเข้าใจในคำศัพท์หรือประโยคเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้คะแนนด้านทักษะการฟัง

และการพูด และการจดจำคำศัพท์ หลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดารุณี คำมูล (2552) และ ฐานิศวรร กิจพิสิฐปรีชา (2556) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนโดยใช้วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน และมีความสามารถด้านการฟัง พูด มีค่าเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้นเช่นกัน

เมื่อทำการเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟัง พูด และการจดจำคำศัพท์ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิควิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางมีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ และความคงทนในการจดจำคำศัพท์หลังจากที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง เมื่อผ่านไปเป็นระยะเวลา 14 วัน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ เป็นเพราะการสอนแบบใช้ชุดกิจกรรมแบบตอบสนองด้วยท่าทางผู้เรียนได้ใช้สรีระ มาตอบสนองสิ่งที่เราที่เป็นคำสั่งภาษาอังกฤษ ทำให้ผู้เรียนได้ใช้ประสาทสัมผัส กล้ามเนื้อในการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้วิธีนี้ทำให้ผู้เรียนเกิดความทรงจำที่คงทนถาวร ไม่ลืมง่ายเช่นเดียวกับคนที่มีการทักทายหรือเล่นกีฬา อีกทั้งผู้เรียนได้ลงมือทำซ้ำหลายๆครั้งผ่านชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทางที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ซึ่งแบบฝึกเป็นปัจจัยเสริมให้ทักษะการจดจำคำศัพท์ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ซิริน ชุมวราฐายี (2557) ที่พบว่ารูปแบบตอบสนองด้วยท่าทาง ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำศัพท์ได้มากขึ้น หมวดคำศัพท์ที่จดจำได้ดีที่สุดคือหมวดคำศัพท์ที่บอกตำแหน่งและหมวดคำศัพท์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างคำ

การศึกษาเจตคติที่ผู้เรียนมีต่อการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง พบว่าคะแนนเฉลี่ย 4.35 อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะวิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง เป็นลักษณะการสื่อสารโดยตรงระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง วิธีการสอนที่ครูเป็นผู้ใช้คำสั่ง ทำให้นักเรียนได้ขยับเคลื่อนไหวร่างกายตลอดเวลา ซึ่งเป็นสิ่งที่แปลกใหม่และเหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียนที่ชื่นชอบการเคลื่อนไหว การแสดงออก จึงทำให้มีเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษที่ดีขึ้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ศิริภรณ์ ศรีนาค (2550) Yakup (2006) และ Haley (1987) ที่พบว่า TPR เป็นวิธีสอนที่ได้ผลดีในการสอนภาษาต่างประเทศ เพราะผู้เรียนมีความสนุกสนานกับการเรียนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง และสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

ข้อเสนอแนะ

การนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทางไปใช้ในชั้นเรียน ครูสร้างบรรยากาศชั้นให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจและกล้าออกเสียง โดยการใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียนให้มากขึ้น เพื่อสร้างความคุ้นเคยให้กับผู้เรียนและ อาจเพิ่มเติมด้วยการพูดภาษาไทยเมื่อผู้เรียนแสดงอาการสงสัย เมื่อนักเรียนมีความเข้าใจความหมายของคำที่พูดก็จะทำให้แสดงความเข้าใจด้วยการแสดงออก และตอบสนองด้วยการพูดพร้อมท่าทางได้ดียิ่งขึ้น ผู้สอนสามารถนำสื่อเทคโนโลยีที่มีภาพเคลื่อนไหวมาประกอบในชั้นการนำเสนอเข้าสู่บทเรียนโดยเฉพาะการนำเสนอแบบ TPR-S เนื่องจากผู้เรียนระดับประถมศึกษาในปัจจุบันมีความคุ้นเคยกับการดูนิทานและเรื่องราวผ่านสื่อต่างๆ มาบ้าง จะทำให้การนำเสนอบทเรียนน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการคิดท่าทางประกอบคำศัพท์ หรือประโยคอย่างสร้างสรรค์ โดยเฉพาะการนำเสนอแบบการเล่าเรื่อง หากเปิดโอกาสผู้เรียนให้สร้างสรรค์เนื้อเรื่อง และรูปแบบการเล่าเรื่องด้วยตนเอง จะช่วยสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้มีความสนุกสนานมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). นโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ 2562. กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.
- กรมวิชาการ. (2546). การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มุ่งเน้นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานวิจัย). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์, สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และสุดา สิ้นสกุล. (2553). ระบบสื่อการสอน. นนทบุรี : สถาบันพัฒนานวัตกรรมและวิจัยทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน.วารสารศิลปากร ศึกษาศาสตร์วิจัย, 5(1), 135-143.
- ซีริน ชุมวรรฐายี. (2557). ประสิทธิภาพของการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางต่อการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนชั้นป.1 วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษานานาชาติ. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- ฐานิศวรร กิจพิสิฐปรีชา. (2556). การพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนโดยใช้วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.
- ดารุณี คำมูล. (2552). การศึกษาความสามารถด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง รายงานการศึกษาอิสระ ศษ.ม. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ศิริภรณ์ ศรีนาค. (2550). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่3 โดยใช้วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง (TPR) กับวิธีสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ลพบุรี.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2551). 19 วิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.
- Asher, J. J. (1979). Learning Another Language through Actions: the complete Teacher's Guidebook. California: Sky Oaks Productions.
- Brow, J.W. & Harclerod F.F. (1986). AV Instruction Technology : Media, and Method. New York : McGraw-Hill.
- Harley, B. (1995). The Lexicon in Second Language Research: Lexicon issue in language learning. Michigan: Research Club in Language Learning.
- Krashen, S. & Terrel. T.D. (1983). The Natural Approach. Oxford: The Alemany Press.
- Kuder, (1993). Kuder – Richardson Method. Retrieved from <http://www.wijai48.com/leriability/richardson.htm>
- Lightbown, P. & Spada N. (2013). How Language are Learned (Oxford Hand books for Language Teachers). Oxford: Oxford University Press.
- River, M. W. (1980). English Teaching Foreign Language Skills. Chicago: The University

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
HATYAI UNIVERSITY

of Chicago Press.

Yakup, C. (2006). Turkish students acquiring English with TPR : A personal testimony.
Turkey: British Council